

Under perioden ökade Apotekets omsättning med 1,9 procent och uppgick till 15 138 miljoner kronor för perioden januari - september. Rörelseresultatet uppgick till 366 miljoner kronor och rörelsemarginalen till 2,4 procent. Rörelseresultatet för kvartalet överträffade föregående år och rörelsemarginalen var 3,4 procent. Fortsatt hög investeringstakt i det digitala kund-erbjudandet ledde till högre kostnader jämfört med föregående år.

SAMMANFATTNING AV TREDJE KVARTALET 2019

- Nettoomsättningen uppgick till 4 913 (4 824) miljoner kronor.
- Rörelseresultatet uppgick till 165 (148) miljoner kronor och rörelsemarginalen till 3,4 (3,1) procent.
- Resultatet efter skatt uppgick till 136 (133) miljoner kronor.
- Apoteket öppnade tre nya apotek och hade vid kvartalets utgång 396 apotek.

SAMMANFATTNING AV JANUARI-SEPTEMBER 2019

- Nettoomsättningen uppgick till 15 138 (14 850) miljoner kronor.
- Rörelseresultatet uppgick till 366 (439) miljoner kronor och rörelsemarginalen till 2,4 (3,0) procent.
- Resultatet efter skatt uppgick till 315 (394) miljoner kronor.
- Aktieutdelningen uppgick till 230 (300) miljoner kronor.
- Apoteket fick i ägaravisningen uppdraget att tillsvidare behålla befintliga apoteksombud.

NYCKELTAL	jul-sep 2019	jul-sep 2018	jan-sep 2019	jan-sep 2018	okt 2018-sep 2019	Helår 2018
Nettoomsättning, msek	4 913	4 824	15 138	14 850	20 371	20 083
Rörelseresultat, msek	165	148	366	439	436	509
Rörelsemarginal, %	3,4	3,1	2,4	3,0	2,1	2,5
Resultat efter skatt, msek	136	133	315	394	378	457
Resultat per aktie, kr	777	760	1 800	2 251	2 160	2 611
Operativt kassaflöde, msek	144	1	786	329	683	226
Nettolåneskuld, msek	-	-	1 059	648	-	751
Skuldsättningsgrad, %	-	-	45	30	-	34
Räntabilitet på eget kapital, % ¹	-	-	-	-	9,3	10,1
Räntabilitet på sysselsatt kapital, % ¹	-	-	-	-	14,7	17,6
Medelantal anställda	2 978	3 015	3 020	3 034	3 009	3 023

1) Baserat på rullande 12 månaders utfall.

2) Angivna nyckeltal utgör alternativa nyckeltal och är justerade för effekter avseende IAS 19 och IFRS 16. För definitioner, se sidan 18

Hög takt i förändringsarbetet

Apoteket vill bidra till att så många som möjligt kan leva ett liv i hälsa. Därför investerar vi i alla steg av kundresan, med tuff kvalitetskontroll, rådgivning och tjänster på kundernas villkor samt hög takt i att vidareutveckla butiksnät och digitala kanaler.

Vi lämnar ett bra kvartal bakom oss med tillväxt såväl i butiksnätet som i e-handeln. Bolagets totala omsättning ökade med knappt 2 procent och uppgick under kvartalet till 4 913 miljoner kronor. Rörelseresultatet ökade till 165 miljoner kronor, vilket motsvarar en rörelsemarginal om 3,4 procent. Strukturomvandlingen inom handeln fortsätter till följd av ökad e-handel, den globala marknaden och den svaga kronan.

Vår ambition är att möta kundernas efterfrågan om en sömlös handel genom en hög utvecklingstakt. Särskilt prioriterad är satsningen på apoteket.se och appen ”Mitt Apotek” för att möta den höga tillväxten on-line. Under kvartalet har vi utvärderat expressleveranser i Stockholm och Malmö med framgångsrikt utfall. Nu levererar vi även i Uppsala och Umeå och snart även i Göteborg och Östersund. Att vidareutveckla former för klimatsmart e-handel är prioriterat för oss – och vi använder såväl cykelbud som elbilar. Vårt mål är att inom Stockholm innerstad köra fossilt- och emissionsfritt vid årsskiftet.

NYA APOTEKSKONCEPT

Vår långsiktiga satsning för att modernisera apoteksnätet fortsätter. Under året har vi sjösat gränshandelssatsningen i orterna Töcksfors och Nordby med mycket gott utfall. Vi känner oss stärkta i vår uppfattning om vikten av att differentiera våra erbjudanden utifrån lokala kundbehov. Utöver Nordby öppnades ytterligare två nya apotek under kvartalet, i Limhamn Malmö och i Nordstan Göteborg.

STÖD FÖR TRYGG LÄKEMEDELSBEHANDLING

Med lanseringen av Apoteket DosPac tar vi ett stort steg framåt i vår affär med dosförpackade läkemedel. Från att ha varit en tjänst som enbart erbjudits ett fåtal erbjuder vi den nu till alla. På detta sätt vidareutvecklar vi vårt stöd för en trygg och säker läkemedelsbehandling. Vårt mål är att bidra till en ökad följsamhet till den förskrivna behandlingen.

Efterfrågan på hälsotjänster ökar och vi fortsätter att utveckla nya erbjudanden i samarbete med utvalda partners.

Under sommaren, då många kunder var på resande fot, såg vi en stark ökning av receptförnyelser. Denna tjänst har hittills i år inneburit att omkring tiotusen kunder har kunnat fortsätta sin läkemedelsbehandling utan onödiga avbrott. Även vår vaccinationstjänst fortsätter att växa och vi erbjuder nu vaccinationer på ca 60 apotek med ett utökat erbjudande för vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund.

ETT MER KOSTNADEFFEKTIVT FÖRETAG

De stora förändringarna i vår omvärld ställer också krav på effektivare arbetssätt och nya affärsmodeller. Jag har därför initierat en översyn av vår organisation och kostnadsstruktur för att säkerställa rätt kompetens, nya effektiva arbetsprocesser och önskad kostnadsnivå i bolaget. Vi måste stärka vår genomförandeförmåga och öka effektiviteten för att fortsatt vara marknadsledare och en konkurrenskraftig aktör på den svenska apoteksmarknaden.

Tack till våra kunder för det förtroende ni visar oss, och ett extra varmt tack till alla medarbetare som varje dag bidrar till ett liv i hälsa för många människor.

Solna i oktober 2019

Ann Carlsson
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Marknadsöversikt

Efterfrågan på apoteksmarknaden utvecklades positivt under perioden januari–september. Den totala omsättningen uppgick till 35,1 miljarder kronor, en ökning med 4,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Försäljningen av förskrivet ökade med 3,7 procent, receptfritt ökade med 3,1 procent och övriga apoteksprodukter ökade med 8,3 procent. Marknaden definieras som sammanlagd försäljning på konsumentmarknaden från butiks- och distanshandel.

E-HANDEL AV LÄKEMEDEL ÖKAR

Försäljning av läkemedel och andra apoteksprodukter via e-handel ökade och utgjorde under årets tre första kvartal 10,2 procent av den totala försäljningen på apoteksmarknaden i Sverige. Motsvarande siffra för 2018 var 7,9 procent.

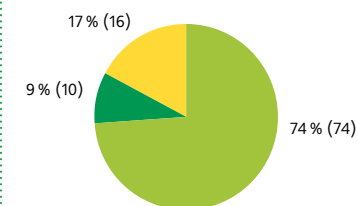
ANTALET APOTEK ÖKAR NÅGOT

Vid periodens utgång fanns det 1 429 apotek på marknaden, sex stycken fler jämfört med årsskiftet. Apotekstätheten i Sverige ligger kvar på cirka 7 200 invånare per apotek.

APOTEKSAKTÖRERNAS
FÖRSÄLJNING PÅ KONSUMENT-
MARKNADEN JAN–SEP 2019

35,1

Den sammanlagda försäljningen var 35,1 (33,7) miljarder kronor.

- Receptförskrivet
- Receptfria läkemedel
- Övriga apoteksprodukter

Apotekens sammanlagda försäljning fördelat på respektive försäljningsslag. Statistik från Sveriges Apoteksörening.

Koncernen

Perioden juli – september

NETTOOMSÄTTNING

Nettoomsättningen under perioden juli–september var 1,8 procent högre än motsvarande period föregående år. Nettoomsättningen uppgick till 4 913 (4 824) miljoner kronor.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för perioden juli–september uppgick till 165 (148) miljoner kronor, en ökning med 17 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen beror på en ökad nettoomsättning och bruttovinst samt en positiv effekt avseende leasingredovisning enligt IFRS16 som införts under 2019. Avskrivningen för nyttjanderättstillgång avseende leasingkontrakt uppgick till 45 miljoner kronor. Periodens övriga avskrivningar uppgick till 34 (31) miljoner kronor.

Rörelsemarginalen i perioden uppgick till 3,4 (3,1) procent.

Perioden januari – september

NETTOOMSÄTTNING

Under perioden januari–september ökade Apotekets nettoomsättning med 1,9 procent till 15 138 (14 850) miljoner kronor.

KONSUMENTMARKNADEN

Apoteket erbjuder läkemedel och andra apoteksprodukter samt tjänster, information och rådgivning till konsumenter genom 396 apotek runt om i landet. Apoteket bedriver också ombudsverksamhet, e-handel och övrig distanshandel. Nettoomsättningen för perioden januari–september ökade med 2,7 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år och uppgick till 11 615 (11 310) miljoner kronor. Tillväxten beror på en ökad försäljning av

både egenvård och receptförskrivna läkemedel, såväl i butik som via e-handeln. Även försäljningen av hälsotjänster ökade under perioden.

Marknadsandelen för öppenvårdsapotek mätt som omsättning av receptförskrivna läkemedel uppgick till 33 (34) procent under perioden januari–september 2019, vilket är något lägre än motsvarande period föregående år. Marknadsandelen mätt som omsättning avseende receptfria läkemedel och övriga apoteksprodukter uppgick till 26 (27) procent, vilket även det är något lägre än föregående år.

VÅRD- OCH FÖRETAGSMARKNADEN

Apoteket erbjuder läkemedelsleveranser, dosförpackade läkemedel och tillverkning av individanpassade läkemedel till regioner, kommuner och företag.

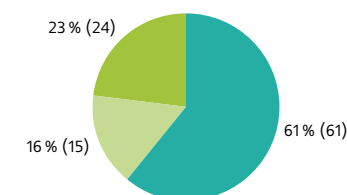
Nettoomsättningen minskade under januari–september med -0,5 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år och uppgick till 3 523 (3 540) miljoner kronor. En förändrad sammansättning av avtalsbasen ökade försäljningen av läkemedelsleveranser, samtidigt som försäljningen av dosförpackade läkemedel minskade som följd av ett avslutat avtal.

INTÄKTSANALYS

FÖRSÄLJNINGSSAMMANSTÄLLNING

	jul-sep 2019	jul-sep 2018	jan-sep 2019	jan-sep 2018	Föränd- ring, kr	Föränd- ring %
Konsumentmarknaden	3 811	3 644	11 615	11 310	305	2,7
Vård- och företags- marknaden	1 102	1 180	3 523	3 540	-17	-0,5
Summa netto- omsättning	4 913	4 824	15 138	14 850	288	1,9

FÖRSÄLJNINGSMIX APOTEKET
JAN-SEP 2019

- Försäljning till Konsumenter via recept
- Försäljning till Konsumenter av receptfria läkemedel och andra apoteksprodukter
- Försäljning till regioner, kommuner och företag via avtal

BUTIKSUTVECKLING 2019

Antal 1 januari	394
Nyöppnade	7
Stängda	5
Antal 30 september	396

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för perioden januari–september uppgick till 366 (439) miljoner kronor, en försämring med 73 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Nedgången beror främst på lägre resultat inom vård- och företagsaffären, till följd av lägre försäljning av dosförpackade läkemedel samt lägre marginaler i läkemedelsleveranserna till regionerna. Utvecklingskostnaderna ökade, hänförligt till utveckling av det digitala kunderbjudandet samt av övriga it-system.

Avskrivningen för nyttjanderättstillgång avseende leasingkontrakt uppgick till 186 miljoner kronor. Övriga avskrivningar uppgick till 96 (95) miljoner kronor.

Rörelsemarginalen i perioden uppgick till 2,4 (3,0) procent jämfört med Apotekets långsiktiga mål på 3,0 procent.

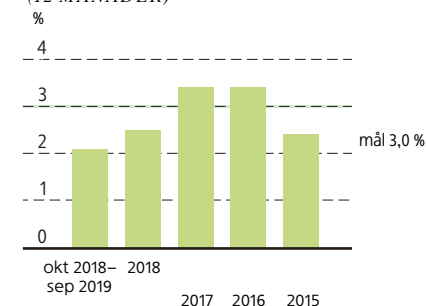
RESULTAT EFTER SKATT

Resultat efter skatt uppgick till 315 (394) miljoner kronor, 79 miljoner kronor lägre än motsvarande period föregående år. Finans-

nettot minskade dels till följd av ett lägre finansnetto för pensioner som uppgick till 54 (67) miljoner kronor samt dels till följd av ett tillkommande finansnetto avseende leasing uppgående till 9 miljoner kronor. Justerat för IAS 19 avseende pensioner och IFRS 16 avseende leasingavtal, uppgick resultat efter skatt till 264 (342) miljoner kronor i perioden.

ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Aktuariella vinster och förluster, som avser förändringen i verkligt värde av förvaltningstillgångarna i Apotekets Pensionsstiftelse, samt utvecklingen i pensionsförpliktelsen i jämförelse med prognos redovisas i Övrigt totalresultat. För perioden januari – september uppgick Övrigt totalresultat till -845 (-339). Den aktuariella förlusten är främst hänförlig till en uppräknig av pensionsskulden, till följd av en nettoränta som var 1,2 procentenheter lägre.

RÖRELSEMARGINAL
(12 MÅNADER)**KONCERNENS NETTOOMSÄTTNING, RÖRELSERESULTAT OCH RÖRELSEMARGINAL PER KVARTAL**

	2019:3	2019:2	2019:1	2018:4	2018:3	2018:2	2018:1	2017:4	2017:3
Nettoomsättning, msek	4 913	5 140	5 085	5 233	4 824	5 144	4 882	4 753	4 779
Rörelseresultat, msek	165	109	92	70	148	145	146	87	187
Rörelsemarginal, %	3,4	2,1	1,8	1,3	3,1	2,8	3,0	1,8	3,9

KASSAFLÖDE OCH FINANSIELL STÄLLNING**KASSAFLÖDE**

Det operativa kassaflödet för perioden uppgick till 786 (329) miljoner kronor. Förbättringen är främst en effekt av minskad rörelsekapitalbindning avseende kundfordringar och lager. En omklassificering enligt IFRS 16 leder till att periodens hyresbetalningar omklassificerats till amortering av leasingkulld och ingår därmed i finansieringsverksamheten, vilket påverkar operativt kassaflöde positivt. Under perioden var kassaflödet från den finansiella verksamheten -826 (-350) miljoner kronor, där -196 miljoner kronor avser leasingamortering. I finansieringsverksamheten ingår även utdelning till ägaren om 230 (300) miljoner kronor.

Periodens kassaflöde uppgick till -40 (-21) miljoner kronor och likvida medel uppgick den 30 september 2019 till 109 (102) miljoner kronor.

INVESTERINGAR

Under perioden har investeringar gjorts främst i materiella anläggningstillgångar. Nettoinvesteringarna uppgick till 109 (105) miljoner kronor och utgörs i huvudsak av ny- och ombyggnationer av apotek.

FINANSIELL STÄLLNING

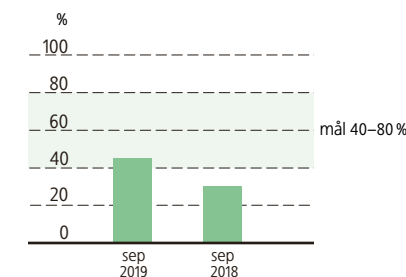
Det egna kapitalet uppgick den 30 september 2019 till 3 693 miljoner kronor, 760 miljoner kronor lägre än vid årsskiftet. Pensionstillgången minskade med 1 134 miljoner kronor vilket är hänförligt till ett högre diskonterat pensionsåtagande som en följd av lägre ränta.

Räntabiliteten på sysselsatt kapital¹ uppgick till 14,7 (18,6) procent och räntabiliteten på eget kapital¹ till 9,3 (9,9) procent för den senaste tolv månadersperioden. Nettolåneskulden¹ uppgick till 1 059 miljoner kronor per den 30 september 2019, att jämföra med 751 miljoner kronor vid årets ingång. Skuldsättningsgraden¹ ligger på 45 procent.

Beslutad gottgörelse avseende 2018 på 479 miljoner kronor från Apotekets Pensionsstiftelse reglerades under våren 2019 då även beslutad utdelning till ägaren om 230 miljoner kronor betalades.

ANALYS AV FÖRÄNDRING RÄNTEBÄRANDE NETTOLÅNESKULD¹

msek	jan–sep 2019	Helår 2018
IB 1 januari	751	677
Operativt kassaflöde	-786	-226
Leasingskulld	668	0
Amortering leasing	196	0
Utdelning	230	300
UB 30 september	1 059	751

SKULDSÄTTNINGSGRAD¹**KONCERNENS OPERATIVA KASSAFLÖDE**

	jul–sep 2019	jul–sep 2018	jan–sep 2019	jan–sep 2018	Helår 2018
Kassaflöde från den löpande verksamheten, msek	163	38	895	434	390
Investeringar i immateriella tillgångar, msek	-1	-7	-4	-19	-20
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, msek	-39	-30	-126	-86	-144
Avyttrade anläggningstillgångar, msek	21	0	21	0	0
Operativt kassaflöde, msek	144	1	786	329	226

1) Angivna nyckeltal utgör alternativa nyckeltal och är justerade för effekter avseende IAS 19 och IFRS 16. För definitioner, se sidan 18.

Moderbolaget

Perioden januari – september

Under perioden januari–september uppgick nettoomsättningen för Apoteket AB till 15 138 (14 850) miljoner kronor. Rörelseresultatet uppgick till 471 (547) miljoner kronor. Resultatet efter skatt uppgick till 377 (424) miljoner kronor.

Det operativa kassaflödet uppgick till 590 (329) miljoner kronor. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -116 (-105) miljoner kronor. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -630 (-350) miljoner kronor. Periodens kassaflöde uppgick till -40 (-21) miljoner kronor.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE FÖR BEDÖMNING AV UTVECKLING, RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som redovisas för koncernen är också relevanta för moderbolaget.

Hållbar utveckling

Apoteket arbetar varje dag för en hållbar utveckling. Det gör vi genom att bedriva apoteksverksamhet på ett ansvarsfullt sätt. Vårt fokus ligger på de områden där vi har störst möjlighet att påverka; hälsa, kunderbjudande, miljö, medarbetare och lönsamhet. Läs mer i Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2018 eller i den digitala sammanfattningen på www.omapoteket.se. Under tredje kvartalet 2019 har vi genomfört en rad aktiviteter som bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

VACCINATION ÄVEN MOT MÄSSLING, PÅSSJUKA OCH RÖDA HUND

Vaccinationer mot vanliga sjukdomar har haft en mycket positiv effekt på folkhälsan i Sverige över tid. Men de senaste åren har sjukdomar som mässlingen kommit tillbaka med utbrott både i Sverige och i andra länder. Därför erbjuder Apoteket nu även vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund.

DOSFÖRPACKADE LÄKEMEDEL FÖR PRIVATPERSONER

I september lanserades tjänsten DosPac som ska underlätta läkemedelsbehandlingen genom att kundens läkemedel förpackas i dospåsar. Varje dospåse är tydligt märkt med patientens personuppgifter, vad påsen innehåller och vilket datum samt klockslag när läkemedlen i påsen ska tas.

Dosförpackade läkemedel uppfanns av Apoteket redan i mitten av 80-talet och fick namnet Apodos. Det har tills nyligen enbart varit en upphandlad tjänst för regioner vilket har gjort att bara de äldsta och mest sjuka fått tillgång till tjänsten. Den nya tjänsten DosPac vänder sig direkt till privatpersoner vilket innebär att betydligt fler får tillgång till tjänsten.

KOLL PÅ LÄKEMEDEL PÅ FLERA SPRÅK

Samarbetet Koll på läkemedel som arbetar för bättre läkemedelsanvändning bland äldre i Sverige har översatt sina mest populära informationsbroschyrer till engelska, spanska, arabiska, serbokroatiska, bosniska och finska. Broschyerna innehåller fakta och råd kring vad äldre personer bör veta om sin läkemedelsbehandling, sina rättigheter samt förslag på frågor man kan ställa till sin läkare.

Koll på läkemedel är ett samarbete mellan Apoteket och tre svenska pensionsorganisationer. Målet för samarbetet är att halvera andelen äldre som får olämpliga läkemedel utskrivna. Samarbetet har bidragit till att fler än 80 000 personer över 80 år i Sverige har fått bättre läkemedelsbehandling.

Mer kunskap om svenskarnas magproblem

Apotekets har med hjälp av Novus undersökt vilka magproblem svenskarna har, för att vi ska förstå våra kunder och kunna hjälpa fler. Många som är oroliga för sina magar skulle kunna få hjälp både via vården och hos oss på Apoteket. För många vanliga magåkommor finns bra produkter som med rätt behandling kan bota och lindra problemen.

Undersökningen visar bland annat att fyra av tio svenskar har problem med magen varje månad och var femte upplever att magbesvären styr eller hindrar dem i vardagen. Mest oro skapar magbesvären när det är långt till en toalett, i samband med resor och i intima situationer.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Inom Apotekets olika verksamhetsområden genomförs årligen en riskanalys som omfattar både affärs- och hållbarhetsrisker där effekter på både kort och lång sikt beaktas. Riskerna placeras i en riskmatris där nivån på sannolikhet och påverkan utgörs av hur stor risken är att Apoteket inte når sina mål. Riskerna kategoriseras i omvärlds- och marknadsrisker, finansiella risker samt hållbarhetsrisker.

För en fullständig redogörelse av de risker som påverkar koncernen hänvisas till Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2018, sidorna 27–29.

OMVÄRLDS- OCH MARKNADSRISKER

Omvärlds- och marknadsrisker avser externa händelser och förändringar som är kopplade till Apotekets omvärld och den marknad företaget finns på. För Apoteket utgörs dessa risker främst av förändringar på marknaden så som konkurrenssituation, förhandlings- och utbytesrätt avseende parallellimporterade läkemedel och krav på farmaceuter i hela receptflödet. Apoteket följer noga utvecklingen genom omvärldsbevakning och intressentdialoger.

FINANSIELLA RISKER

Finansiella risker avser risken att redovisat värde för en specifik finansiell tillgång eller skuld varierar över tid. Apoteket har ett stort pensionsåtagande som tryggas i Apotekets Pensionsstiftelse. Pensionsåtagandet är till stor del hänförligt till perioden innan omregleringen av apoteksmarknaden. Om värdet på nettotillgången avseende pensioner utvecklas negativt kan det medföra att Apoteket måste tillskjuta kapital för att säkra tryggandet av pensions åtagandet. För att säkerställa adekvat riskkontroll har stiftelsen ett tydligt definierat riskmandat. Apotekets verksamhet är i begränsad omfattning utsatt för valuta-, ränte- och kreditrisker.

HÅLLBARHETSRIKES

Med hållbarhetsrisker avses faktorer med påverkan på långsiktiga värden ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Några av Apotekets hållbarhetsrisker avser områden inom läkemedel och miljö, förpackningar och transporter. Apoteket arbetar med rådgivning avseende läkemedelsanvändning och säker destruktion för att minska risker av läkemedel och miljö. Vidare arbetar Apoteket för återvinningsbara förpackningar samt att reducera antalet transporter.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Apoteket har inga väsentliga händelser att rapportera efter balansdagen.

Ägaranvisning och ekonomiska mål

Årsstämman i Apoteket den 24 april 2019 beslöt, i enlighet med styrelsens förslag, om en utdelning på 230 (300) miljoner kronor, vilket motsvarar 1 314,29 (1 714,29) kronor per aktie. Vid årsstämman valdes Ingrid Bonde till ny styrelseordförande i Apoteket. Per Uebel och Erik Sandstedt valdes in som nya ledamöter. Inger Andersson, Pia Gideon, Lars Nilsson och Barbro Fridén omvaldes till styrelsen.

ÄGARANVISNING

I ägaranvisningen anges bland annat att Apoteket ska behålla befintliga apoteksombud i den utsträckning som behövs för att upprätthålla en god läkemedelsförsörjning på den ort ombudet är verksam. Uppdraget är förlängt och gäller tillsvidare.

EKONOMISKA MÅL

Apoteket har följande ekonomiska mål gällande lönsamhet, kapitalstruktur och utdelningspolicy.

- Rörelsemarginalen ska uppgå till 3 procent.
- Skuldsättningsgraden ska vara 40–80 procent av pensionsjusterat eget kapital.
- Utdelningen ska uppgå till 40–60 procent av årets resultat justerat för resultat och skatt hänförlig till pensionstillgångar och pensionsförpliktelser.

De ekonomiska målen är långsiktiga, vilket innebär att målen till följd av exempelvis konjunkturbetingade fluktuationer kan över- eller underskridas vissa år. Utvärderingen baseras på en kombination av historiskt utfall och bedömd förmåga att uppnå målen kommande år. Se definitioner av de ekonomiska målen på sidorna 18–20.

Undertecknande

STYRELSENS FÖRSÄKRAN

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar härmed att delårsrapporten ger en rättvisande översikt av koncernen och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt att den beskriver de väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som koncernen respektive moderbolaget står inför.

Solna den 25 oktober 2019
Apoteket AB (publ)

Ann Carlsson
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Granskningsrapport

Apoteket AB (publ), Org. nr 556138-6532

INLEDNING

Vi har utfört en översiktlig granskning av den finansiella delårsinformationen i sammandrag (delårsrapporten) för Apoteket AB (publ) per den 30 september 2019 och den niomånadersperiod som slutade per detta datum. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

DEN ÖVERSIKTLIGA GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet

att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

SLUTSATS

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 25 oktober 2019

KPMG AB

Ingrid Hornberg Román
AUKTORISERAD REVISOR

Kort om Apoteket

Vi vill göra det enklare att må bra och erbjuder ett brett utbud av läkemedel, noga utvalda hälsoprodukter och kvalificerade farmaceutiska tjänster till konsumenter, vård och företag. Hos oss möter du engagerade medarbetare med djup kunskap om läkemedel och hälsa. Vi har 396 öppenvårds-apotek och 604 apoteksombud över hela landet. Vi finns även på flera av sjukhusens vårdavdelningar. Du kan besöka oss dygnet runt på apoteket.se och i appen Mitt apotek.

Apoteket grundades 1971 och är ett statligt ägt företag med huvudkontor i Solna.

Pressmeddelanden och övriga nyheter i urval, kvartal 3

2019-07-04 Broschyrer på olika språk för att nå fler äldre läkemedelsanvändare.

2019-07-05 Ny undersökning: Stor efterfrågan på preventiv vård i Sverige – men liten tillgänglighet.

2019-07-19 Apotekets delårsrapport januari–juni 2019: Stark utveckling på konsumentmarknaden.

2019-08-12 Magproblem oroar svenskarna vid intimitet och resor.

2019-08-29 Apoteket öppnar nytt i Multihuset i Limhamn.

2019-09-05 Apoteket gör det enklare att hålla koll på hälsan.

2019-09-11 Apoteket storsatsar på dosförpackade läkemedel.

2019-09-25 Apoteket erbjuder vaccination även mot mässling, påssjuka och röda hund.

2019-09-26 Apoteket öppnar nytt gränshandelsapotek i Nordby.

2019-09-30 Apoteket öppnar nytt i Nordstan.

FINANSIELLA RAPPORTER AVSEENDE 2019

Delårsrapport januari – december 2019, 30 januari 2020

Års- och hållbarhetsredovisning 2019, 27 mars 2020

Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2018 finns tillgänglig på apoteket.se. En digital sammanfattning finns på omapoteket.se.

FÖR FINANSIELL INFORMATION KONTAKTA:

Ann Carlsson, vd
Tel 010-447 57 57

ann.carlsson@apoteket.se

Eva Hemb, CFO
Tel 010-447 50 00

eva.hemb@apoteket.se

Finansiella rapporter i sammandrag

Belopp angivet i miljoner kronor om annat ej anges.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

	jul-sep 2019	jul-sep 2018	jan-sep 2019	jan-sep 2018	Helår 2018
Nettoomsättning	4 913	4 824	15 138	14 850	20 083
Övriga rörelseintäkter	0	-2	1	6	10
Handelsvaror	-3 950	-3 892	-12 202	-11 935	-16 197
Övriga externa kostnader	-245	-289	-770	-905	-1 251
Personalkostnader	-474	-462	-1 519	-1 482	-2 011
Avskrivningar och nedskrivningar	-79	-31	-282	-95	-125
Rörelseresultat	165	148	366	439	509
Finansnetto	-4	-1	-11	-3	-5
Finansnetto, pensioner	18	22	54	67	89
Andelar i koncernföretag	-1	-	-1	-	-
Andelar i intresseföretags resultat	-	-	-	-	0
Resultat före skatt	178	169	408	503	593
Skatt	-42	-36	-93	-109	-136
Periodens resultat	136	133	315	394	457
<i>Övrigt totalresultat</i>					
<i>Poster som ej kan omföras till periodens resultat</i>					
Aktuariella vinster (+)/förluster (-) efter skatt	-79	144	-845	-339	-452
Övrigt totalresultat	-79	144	-845	-339	-452
Totalresultat för perioden	57	277	-530	55	5
Periodens resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	136	133	315	394	457
Periodens totalresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	57	277	-530	55	5
Resultat per aktie, kr	777	760	1 800	2 251	2 611
Antal aktier	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000

KONCERNENS BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG

	30 sep 2019	30 sep 2018	31 dec 2018
Immateriella anläggningstillgångar	33	45	40
Materiella anläggningstillgångar	482	428	463
Nyttjanderättstillgångar	755	-	-
Pensionsfordran	1 683	2 986	2 817
Övriga finansiella anläggningstillgångar	85	85	85
Summa anläggningstillgångar	3 038	3 544	3 405
Varulager	1 627	1 583	1 630
Kundfordringar	2 049	2 180	2 265
Övriga kortfristiga fordringar	809	855	1 007
Likvida medel	109	102	149
Summa omsättningstillgångar	4 594	4 720	5 051
Summa tillgångar	7 632	8 264	8 456
Eget kapital	3 693	4 503	4 453
Övriga Långfristiga skulder	625	868	857
Långfristig leasingskuld	479	-	-
Summa långfristiga skulder	1 104	868	857
Kortfristig leasingskuld	190	-	-
Kortfristiga skulder, räntebärande	500	750	900
Övriga kortfristiga skulder	2 145	2 143	2 246
Summa kortfristiga skulder	2 835	2 893	3 146
Summa eget kapital och skulder	7 632	8 264	8 456

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

	jul-sep 2019	jul-sep 2018	jan-sep 2019	jan-sep 2018	Helår 2018
<i>Löpande verksamheten</i>					
Resultat före skatt	178	169	408	503	593
Avskrivningar och nedskrivningar	79	31	282	95	125
Ej kassaflödespåverkande pensionsposter	43	40	125	119	168
Finansnetto pensioner	-18	-22	-54	-67	-89
Fordran gottgörelse från Apotekets pensionsstiftelse	-125	-124	-371	-358	-479
Erhållen gottgörelse från Apotekets pensionsstiftelse	0	0	479	459	459
Övrigt	1	-	1	-	-
Betald skatt	-43	-42	-127	-95	-107
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	115	52	743	656	670
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>					
Förändringar av varulager	-50	-5	3	-121	-168
Förändringar av fordringar	151	122	249	-173	-287
Förändringar av skulder	-53	-131	-100	72	175
Kassaflöde från den löpande verksamheten	163	38	895	434	390
<i>Investeringsverksamheten</i>					
Investeringar i immateriella tillgångar	-1	-7	-4	-19	-20
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-39	-30	-126	-86	-144
Avyttring anläggningstillgångar	21	0	21	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-19	-37	-109	-105	-164
<i>Finansieringsverksamheten</i>					
Utbetald utdelning	0	0	-230	-300	-300
Amortering leasingsskuld	-58	-	-196	-	-
Övrig finansieringsverksamhet	-100	-50	-400	-50	100
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-158	-50	-826	-350	-200
Periodens kassaflöde	-14	-49	-40	-21	26
Likvida medel vid periodens början	123	151	149	123	123
Likvida medel vid periodens slut	109	102	109	102	149

KONCERNENS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	30 sep 2019	30 sep 2018	31 dec 2018
Eget kapital vid årets ingång	4 453	4 748	4 748
Utdelning	-230	-300	-300
Totalresultat för perioden	-530	55	5
Eget kapital vid periodens utgång	3 693	4 503	4 453

Eget kapital är i sin helhet hänförligt till moderbolagets aktieägare.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

	jul-sep 2019	jul-sep 2018	jan-sep 2019	jan-sep 2018	Helår 2018
Nettoomsättning	4 913	4 824	15 138	14 850	20 082
Övriga rörelseintäkter	0	-2	1	6	10
Handelsvaror	-3 950	-3 893	-12 202	-11 935	-16 196
Övriga externa kostnader	-307	-289	-977	-907	-1 253
Personalkostnader	-432	-422	-1 394	-1 363	-1 843
Avskrivningar och nedskrivningar	-33	-40	-95	-104	-134
Rörelseresultat	191	178	471	547	666
Finansnetto	12	-1	11	-3	-5
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	203	177	482	544	661
Bokslutsdispositioner	-	-	-	-	-105
Skatt	-43	-40	-105	-120	-130
Periodens resultat	160	137	377	424	426

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

	jul-sep 2019	jul-sep 2018	jan-sep 2019	jan-sep 2018	Helår 2018
Periodens resultat	160	137	377	424	426
Totalresultat för perioden	-	-	-	-	-
Totalresultat vid periodens utgång	160	137	377	424	426

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

	30 sep 2019	30 sep 2018	31 dec 2018
Immateriella anläggningstillgångar	33	45	40
Materiella anläggningstillgångar	482	405	440
Finansiella anläggningstillgångar	112	119	119
Summa anläggningstillgångar	627	569	599
Varulager	1 627	1 583	1 630
Kundfordringar	2 049	2 180	2 265
Kortfristig fordran hos koncernföretag	2	4	3
Övriga kortfristiga fordringar	886	854	1 006
Kassa och bank	107	100	147
Summa omsättningstillgångar	4 671	4 721	5 051
Summa tillgångar	5 298	5 290	5 650
Eget kapital	1 422	1 272	1 274
Obeskattade reserver	1 191	1 087	1 191
Avsättningar	14	13	14
Långfristiga skulder till koncernföretag	-	-	-
Kortfristiga skulder, räntebärande	500	750	900
Kortfristiga skulder till koncernföretag	25	25	25
Övriga kortfristiga skulder	2 146	2 143	2 246
Summa kortfristiga skulder	2 671	2 918	3 171
Summa eget kapital och skulder	5 298	5 290	5 650

Noter

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Denna delårsrapport i sammandrag för koncernen har upprättats i enlighet med IAS 34 Delårsrapportering samt tillämpliga bestämmelser i Årsredovisningslagen. Delårsrapporten för moderbolaget har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens 9 kapitel, Delårsrapport. För koncernen och moderbolaget har samma redovisningsprinciper och beräkningsgrunder tillämpats som i den senaste årsredovisningen med undantag av nedan beskrivna ändrade redovisningsprinciper.

Upplysningar i enlighet med IAS34.16A framkommer, förutom i de finansiella rapporterna och dess tillhörande noter, även i övriga delar av delårsrapporten.

Koncernen tillämpar IFRS 16 Leasingavtal från och med den 1 januari 2019. Moderbolaget tillämpar inte IFRS 16 i enlighet med undantaget som finns i RFR 2. IFRS 16 Leases ersätter från och med 2019 tidigare IFRS relaterade till redovisning av leasingavtal, såsom IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4.

IFRS 16 Leasingavtal

IFRS 16 påverkar främst leasetagare och den centrala effekten är att alla leasingavtal som tidigare redovisats som operationella leasingavtal, redovisas på ett sätt som motsvarar finansiella leasingavtal. Det innebär att för operationella leasingavtal behöver tillgång och skuld redovisas, med därtill hörande redovisning av kostnader för avskrivningar och ränta. Detta till skillnad mot tidigare, då ingen redovisning gjorts för hyrd tillgång samt motsvarande skuld, samtidigt som leasingavgifterna periodiserades linjärt som leasingkostnad.

Nyttjanderättstillgången värderas initialt till anskaffningsvärde, bestående av leasingskuldens ursprungliga värde med tillägg för leasingavgifter som betalas vid eller före inledningsdatumet, plus eventuella initiala direkta utgifter. Nyttjanderättstillgången skrivs därefter av linjärt från inledningsdatumet. Leasingskuldens värderas initialt till nuvärdet av de framtida leasingavgifter som inte har betalats vid inledningsdatumet. Leasingavgifterna diskonteras med leasingavtalets implicita ränta, alternativt koncernens marginella upplåningsränta.

Not 2 EFFEKTER VID ÖVERGÅNG TILL IFRS 16 LEASINGAVTAL

Vid övergången till IFRS 16 har koncernen valt att tillämpa den modifierade retroaktiva metoden. Koncernens balansräkning påverkades väsentligt, med en ökning av leasade tillgångar bestående av lokaler för apotek, huvudkontor och övrig verksamhet med ett ingångsvärde per 1 januari 2019 på cirka 870 miljoner kronor. Samtidigt ökade koncernens skulder med leasingåtaganden för samma lokaler med motsvarande belopp reducerat för förutbetalda hyror. I koncernens resultaträkning blev hyreskostnaderna lägre samtidigt som kostnader för avskrivningar och räntor ökade.

Nyttjanderättstillgången värderades till ett belopp som motsvarar leasingskuldens, justerat för förutbetalda leasingavgifter.

Förutsättningar:

- Leasingskulderna diskonterades med koncernens marginella upplåningsränta på den första tillämpningsdagen (1 januari 2019).
- En enda diskonteringskurs på en portfölj av liknande leasingavtal, dvs hyresavtal för butiker och övrig verksamhet.
- Korttidsleasing och leasing av mindre värde ingår ej.
- Vissa bedömningar avseende leasingperiod har gjorts, som innebär att kontrakt som vid starttidpunkten 1 januari 2019 hade mindre än 12 månader kvar förlängdes med 36 månader eftersom option avseende möjlighet till förlängning bedömdes utnyttjas.

Härledning av Operationell leasing redovisad i not 6 i Apotekets års- och hållbarhetsredovisning 2018 och ingångsvärde för leasingskuld 1 januari 2019

Operationella leasingåtaganden 2018-12-31	905
Korrigerig i avtalsbas	-10
Diskonterat med marginell låneränta 2019-01-01	-23
Leasingskuld 2019-01-01	872

Not 2 forts.

Effekter på de finansiella räkningarna

	Redovisat IFRS16 jan–sep 2019	Justerat IFRS 16	Redovisat IAS 17 jan–sep 2019
<i>Utdrag ur balansräkning</i>			
Nyttjanderättstillgång, hyreskontrakt	756	-756	0
Kortfristiga fordringar	809	77	886
Övriga tillgångar	6 067	-	6 067
Summa tillgångar	7 632	-679	6 953
Eget kapital	3 693	-8	3 685
Leasingskuld, lång	479	-479	0
Leasingskuld, kort	190	-190	0
Övriga skulder	3 270	-2	3 268
Summa eget kapital och skulder	7 632	-679	6 953
<i>Utdrag ur resultaträkning</i>			
EBITDA	648	-205	443
Rörelseresultat	366	-19	347
Finansnetto	42	9	51
Resultat före skatt	408	-10	398
Skatt	-93	2	-91
Årets resultat	315	-8	307
<i>Utdrag ur kassaflödesanalys</i>			
Kassaflöde från den löpande verksamheten	895	-196	699
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-109	-	-109
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-826	196	-630
Periodens kassaflöde	-40	0	-40

Not 3 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

För moderbolaget avser 0,1 (0,1) procent av årets inköp och 0,0 (0,0) procent av årets försäljning transaktioner med dotterbolag.

Not 4 FINANSIELLA INSTRUMENT

Apotekets finansiella instrument består av likvida medel, kundfordringar, leverantörsskulder och upplupna leverantörskostnader samt kortfristiga skulder till kreditinstitut. Även övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Beskrivning alternativa resultatmått

(Icke-IFRS resultatmått)

Alternativa resultatmått	Beskrivning	Orsak till användande av mått
Bruttovinst	Nettoomsättning och övriga intäkter med avdrag för varukostnader.	Bolaget är till övervägande del verksamt inom detaljhandel där varukostnaden är ett centralt mått att följa. Bruttovinsten anger överskott före driftskostnader.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av årets nettoomsättning.	Ett av ägarens mål angivet i ägaranvisningen. Anger företagets förmåga till återinvestering och långsiktigt värdeskapande.
Rörelsemarginal exklusive leasing	Rörelseresultat exklusive leasing i procent av årets nettoomsättning.	Ett av ägarens mål angivet i ägaranvisningen. Anger företagets förmåga till återinvestering och långsiktigt värdeskapande exkluderande effekter av leasing.
Nettoreultat justerat för pension och leasing	Periodens resultat justerat för finansnetto pensioner och därmed relaterad uppskjuten skatt, samt effekt av leasingredovisning enligt IFRS16.	Visar periodens resultat exkluderat effekter av Apotekets Pensionsstiftelse och leasing.
Nettolåneskuld	Räntebärande skulder minskat med räntebärande tillgångar, exklusive nettopensionstillgångar och effekt av leasingredovisning enligt IFRS16.	Nettolåneskuden är det mest relevanta måttet för att visa bolagets totala lånefinansiering.
Eget kapital justerat för pension och leasing	Eget kapital justerat för avkastning, nettotillgångar och uppskjuten skatt hänförlig till pensionstillgångar i Apotekets Pensionsstiftelse. Även effekt av leasingredovisning enligt IFRS16 har justerats.	Koncernens egna kapital exkluderat effekter av Apotekets Pensionsstiftelse och leasing. Pensionstillgången är bunden i Apotekets Pensionsstiftelse där avkastning endast kan nyttjas via gottgörelser för pensionsutbetalningar. Definitioner exkluderande pensionsposter är mer relevant för bolagets verksamhet.
Skuldsättningsgrad, %	Nettolåneskuld dividerat med eget kapital justerat för pension.	Ett av ägarens mål som anges i ägaranvisningen. Anger belåningsgrad och därmed finansiell risk.
Skuldsättningsgrad justerat för leasing, %	Nettolåneskuld justerat för leasing dividerat med eget kapital justerat för pension och leasing.	Ett av ägarens mål som anges i ägaranvisningen. Anger belåningsgrad exkluderat leasing och därmed finansiell risk.
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	Pensionsjusterat resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader exklusive effekt av leasing enligt IFRS16, i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital för den senaste tolv månadersperioden.	Visar avkastning på kapital som binds i verksamheten.
Räntabilitet på eget kapital, %	Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital för den senaste tolv månadersperioden.	Visar ur ett aktieägarperspektiv vilken avkastning som ges på ägarens investerade kapital.
Operativt kassaflöde	Utgörs av kassaflöde från den löpande verksamheten med avdrag för löpande investeringar i anläggningstillgångar samt sålda anläggningstillgångar.	Visar totalt kassaflöde som hänförs till den operativa verksamheten.

Härledning alternativa resultatmått

Alternativt resultatmått	Beräkning	jan–sep 2019	jan–sep 2018	Helår 2018
<i>Mått hänförliga till koncernens resultaträkning</i>				
Nettoomsättning		15 138	14 850	20 083
Övriga intäkter		1	6	10
Handelsvaror		-12 202	-11 935	-16 197
Bruttovinst		2 937	2 921	3 896
Rörelseresultat		366	439	509
Effekt rörelseresultat leasing		-19	-	-
Rörelseresultat exklusive leasing		347	439	509
Rörelsemarginal, %	Rörelseresultat / Nettoomsättning	2,4	3,0	2,5
Rörelsemarginal exklusive leasing, %	Rörelseresultat exklusive leasing / Nettoomsättning	2,3	3,0	2,5
Resultat före skatt		408	503	593
Finansnetto pensioner		-54	-67	-89
Finansnetto leasing		9	-	-
Resultat efter finansnetto justerat för pension och leasing		363	436	504
Periodens resultat		315	394	457
Finansnetto pensioner		-54	-67	-89
Skatt finansnetto pensioner		11	15	19
Exkludering resultat leasing		-8	-	-
Nettoresultat justerat för pension och leasing		264	342	387

Forts. Härledning alternativa resultatmått

Alternativt resultatmått	Beräkning	jan-sep 2019	jan-sep 2018	Helår 2018
<i>Mått hänförliga till koncernens balansräkning</i>				
Räntebärande skulder		-1 168	-750	-900
Räntebärande tillgångar (likvida medel)		109	102	149
Nettolåneskuld		-1 059	-648	-751
Leasingskuld		668	-	-
Nettolåneskuld justerat för leasing		-391	-648	-751
Eget kapital justerat för pension och leasing	Beräknas på R12-värden (5 kvartal)	2 244	2 035	2 094
Räntebärande kortfristig skuld justerad för pension och leasing	Beräknas på R12-värden (5 kvartal)	700	790	800
Sysselsatt kapital		2 944	2 825	2 894
Eget kapital	UB	3 693	4 503	4 453
Pensionsfordran	UB	-1 683	-2 986	-2 817
Uppskjuten skatt pensionsfordran	UB	347	615	580
Eget kapital justerat för pension		2 357	2 132	2 216
Resultateffekt leasing		-8	-	-
Eget kapital justerat för pension och leasing		2 349	2 132	2 216
Skuldsättningsgrad, %	Nettolåneskuld / Eget kapital justerat för pension	45	30	34
Skuldsättningsgrad justerat för leasing, %	Nettolåneskuld justerat för leasing / Eget kapital justerat för pension och leasing	17	30	34
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	Resultat efter finansnetto justerat för pension och leasing R12 / Sysselsatt kapital R12	14,7	18,6	17,6
Räntabilitet på eget kapital, %	Periodens resultat R12 / Genomsnittligt eget kapital R12	9,3	9,9	10,1
<i>Mått hänförliga till koncernens kassaflödesanalys</i>				
Kassaflöde från den löpande verksamheten		895	434	390
Investeringar i anläggningstillgångar		-130	-105	-164
Avyttrade anläggningstillgångar		21	0	0
Operativt kassaflöde		786	329	226

Övriga definitioner

Apoteksvaror	Produkter som säljs på apotek men inte är läkemedel, till exempel hud- och hårvårdsprodukter, tandvårdsprodukter, hygienartiklar och kosttillskott.
Distanshandel	Distanshandeln omfattar e-handeln, försäljning via ombud samt telefonbeställningar.
Dosförpackade läkemedel	Varje dospåse innehåller de läkemedel patienten ska ta vid ett och samma tillfälle, till exempel morgon, middag och kväll. Apotekets tjänst för dosförpackning av läkemedel heter Apodos.
Farmaceut	Person med farmaceutisk utbildning – apotekare eller receptarie.
Gottgörelse från pensionsstiftelse	Tillgodogörande av överskott från pensionsstiftelse som ersättning för utbetalda pensionskostnader.
International Financial Reporting Standards (IFRS)	Internationell redovisningsstandard som ges ut av International Accounting Standards Board (IASB).
Medelantal anställda	Beräknas enligt bokföringsnämndens rekommendation R4 som ett genomsnitt av antalet heltidsanställda personer baserat på månadsvisa mätningar under räkenskapsåret. Korrigering har gjorts för personal med deltidsanställning, föräldraledighet, tjänstledighet samt långtidssjukfrånvaro.

Apoteket AB (publ)
 Postadress: Box 3001, 169 03 Solna
 Besöksadress huvudkontoret:
 Pyramidvägen 2A, Solna
 Telefon: 010-447 50 00
 E-post: apoteket.sverige@apoteket.se
 www.apoteket.se Org nr: 556138-6532

